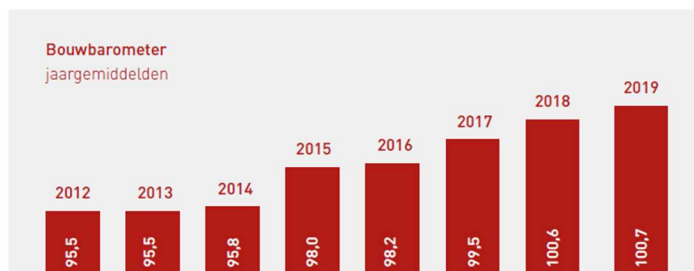

Dit was 2019

2019 was een bijzonder jaar. Economisch zeer goed, met een groei voor de bouw van meer dan 1,5%. Maar politiek erg bewogen. Onze bouwbarometer scoorde uitzonderlijk goed. De orderboekjes van de Vlaamse bouwkmo's waren dikker en verder in de tijd gevuld. De werkgelegenheid nam toe, mede dankzij de lastenverlaging. Maar de concurrentie, vooral van en met goedkopere buitenlanders, bleef scherp en zette de prijzen onder druk. Er waren dit jaar ook heel wat meer starters, o.a. ten gevolge van de afschaffing van de vestigingswet, maar ook meer faillissementen. De vooruitzichten voor 2020 waren veelbelovend en wezen op een grotere groei voor de bouw in 2020, maar dat was vooraleer de coronacrisis roet in het eten gooide.

Bouwbarometer

De bouwbarometer scoorde in elk kwartaal van 2019 meer dan behoorlijk. Het jaargemiddelde lag bijgevolg ook hoog: 100,7. Beter dan 2018 en beduidend beter dan in de jaren 2009-2017. Dat betekent dat de Vlaamse bouwondernemers optimistisch waren. Vooral het werkvolume bleef hoog. De orderboekjes waren goed gevuld. De wachttijden voor de klant liepen op. Ook de andere parameters scoorden goed. 87% van de bouwondernemers was dan ook tevreden over de algemene toestand van het eigen bedrijf. Grootste knelpunt was het gebrek aan vaklui.

Onzekerheid kwam daarnaast vooral van de moeilijke politieke onderhandelingen in België, de nakende Brexit en handelsconflicten. Van corona lagen we toen nog niet wakker.

- » Hoog werkvolume
- » Herstel werkgelegenheid

- » Gebrek aan vaklui
- » Moeilijke politieke onderhandelingen
- » Nakende Brexit

Bouwbarometer
Vlaamse KMO's: evolutie 2008-2019

Vlaanderen telde eind 2019

85.794

ACTIEVE BOUWBEDRIJVEN
waarvan een dikke 7 op 10
zonder personeel

9461

STARTERS
(+47%)

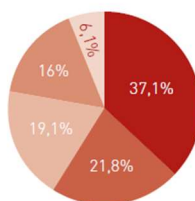
910

FAILLISEMENTEN
(+13%)

De bouwactiviteit in België in 2019:

77,6 miljard euro

- » 30,5% Openbare werken
- » 40,6% Onderhouds-, verbeterings- en verbouwingswerken

- » Particuliere woningbouw (37,1%)
- » Particuliere niet-residentiële bouw (21,8%)
- » Burgerlijke bouwkunde (16%)
- » Openbare, niet-residentiële bouw (19,1%)
- » Sociale woningbouw (6,1%)

172.500

= AANTAL RECHTSTREEKSE
JOBS IN DE VLAAMSE BOUW

95.000

arbeiders

27.500

bedienden

6.000

uitzend-
arbeiders

44.000

zelfstandigen

70.600

= GEDETACHEERDE ARBEIDERS
EN ZELFSTANDIGEN

